

KIPSI-hanke lyhyesti

1. VISIO

Hyvä maan rakenne ja vesistöjen parempi tila

- ravinteet pysyvät pellossa
- pintamaan eroosio vähäistä
- savimaan mururakenne hyvä

2. ONGELMA

Savimaiden rakenne on huono ja fosfori valuu vesistöihin

- tiivistymät
- vesitalousongelmat
- fosforilannoitus menee hukkaan
- hedelmällisen pintamaan eroosio

3. RATKAISU

Peltojen kipsikäsittely

- kipsin saa ilmaiseksi ja verovapaasti peltoon levitettynä
- levitysmäärä vain 4 tn/ha
- levityksen jälkeen suositellaan kevyt-muokkausta

4. TULOS

Maan parempi kasvukunto ja vesien parempi tila

- jopa 50 % vähemmän fosforikuormitusta vesistöihin
-> fosfori viljelykasvien käytössä
- eroosio puolittuu ja viljava pintamaa säilyy pellolla
- vedet kirkastuvat ja kalakannatkin kiittävät!

Ohjeita kipsikäsittelyyn

- Kipsikäsittelyyn sopivat peltolohkot on alustavasti määritetty esitietojen avulla. Lisäksi suositellaan itse tarkistamaan viljavuustutkimuksesta, että:
 - lohko on savimaata tai savipitoista kivennäismaata (s)
 - lohkon pH on hyvä, eli ei kalkitustarvetta
 - lohkon magnesium- ja kaliumtaso ei ole huono tai huononlainen
- Suurin hyöty korkean P-arvon kaltevilla lohkoilla.
- Kipsikäsittelyä voi hakea osoitteessa www.kipsinlevitys.fi ja sadonkorjuun jälkeen viljelijä sopii kipsin toimitus- ja levitysjankohdan sopimustoimittajan kanssa.
- Suosituksena on, että kipsi kevytmuokataan maahan viljelijän toimesta osana normaaleja syystoimenpiteitä. Muokkaus tulisi tehdä mahdollisimman pian levityksen jälkeen.
- Monivuotisille kasveille kipsiä voi levittää vain kasvuston uudistamisen yhteydessä.
- Mikäli pelto vähintään kevytmuokataan kipsin levityksen jälkeen, voidaan kylvö tehdä tavanomaiseen tapaan saman syksyn aikana. Aitosuorakylvö tulee jättää seuraavaan kevääseen.
- Kipsikäsittelyä on haettava kerralla vähintään 4 hehtaarin alalle (yksi autokuorma).

Kipsikäsittelyn piiristä on rajattu pois peltolohkot tai lohkojen osat, jotka ovat:

- Pohjavesialueella
- Natura-alueella
- Sellaisten järvien valuma-alueella, joiden vedenvaihtuvuus on todennäköisesti yli 10 vrk
- Luomu-pellot, kunnes soveltuvaa kipsiä on saatavilla.

Tarkemmat
soveltuvuusohjeet
ja muuta tietoa:
www.ymparisto.fi/
kipsinlevitys

Täältä löydät myös
kipsi-neuvontaa
antavat tahot!

KIPSI-projektet i korthet

1. VISION

God jordstruktur och bättre tillstånd i vattendrag

- näringsämnen hålls kvar på åkern
- liten ytjordserosion
- god kornstruktur i lerjord

2. PROBLEM

Lerjordens struktur är dålig och fosfor rinner ut i vattendrag

- markpackning
- vattenhushållningsproblem
- fosforgödsling går till spillo
- erosion av fruktbar ytjord

3. LÖSNING

Gipsbehandling av åkrar

- gipset fås utspritt på åkrarna gratis och skattefritt
- spridningsmängd endast 4 tn/ha
- efter spridningen rekommenderas bearbetningen av jorden

4. RESULTAT

Åkern i bättre skick och bättre tillstånd i vattnen

- T.o.m. 50 % mindre fosforbelastning i vattendragen
→ fosfor kan användas av odlingsväxterna
- erosionen halveras och bördig ytjord hålls kvar på åkern
- klarare vatten och bättre fiskbestånd!

Anvisningar för gipsbehandling

- Skiften som lämpar sig för gipsbehandling har preliminärt fastställts utifrån förhandsuppgifter. Dessutom ska du själv kontrollera i markkarteringen om de övriga villkoren uppfylls:
 - lerjord eller lerhaltig mineraljord (s)
 - pH god, dvs. inget kalkningsbehov
 - magnesium- och kaliumnivån är inte dålig eller ganska dålig
- Störst nytta på sluttande skiften med högt P-värde.
- Gipsbehandlingen kan ansökas på adressen www.kipsinlevitys.fi och efter skörden avtalar odlaren om leverans- och spridningstidpunkten för gipset med avtalsleverantören.
- Det rekommenderas att odlaren själv bearbetar gipset i åkern så snabbt som möjligt efter spridningen, som en del av de normala höstarbetena. Bearbetningen ska göras efter att gipsen spridits.
- För fleråriga växter kan gipset spridas endast i samband med att växtbeståndet förnyas.
- Om åkern åtminstone bearbetas lätt efter gipsspridningen, kan sådden göras i normal ordning under samma höst. Äkta direktsådd ska lämnas till följande vår.
- Gipsbehandlingen ska ansökas för ett område på minst 4 hektar åt gången (ett billas).

Undantagna från gipsbehandling är skiften som helt eller delvis finns på:

- Grundvattenområden
- Naturaområden
- Avrinningsområden till sådana insjöar där vattenomsättningen sannolikt överstiger 10 dygn
- Ekologiska åkrar, tills lämpligt gips finns att få.

Närmare lämplighets-
anvisningar och övrig
information:
[www.ymparisto.fi/
kipsinlevitys](http://www.ymparisto.fi/kipsinlevitys)

Här hittar du också
instanser som ger
gipsrådgivning!